

Azərbaycanın mədəniyyət nümunələri YUNESKO-nun nadir əsərləri sırasında

“Dədə Qorqud ırsı: Dastan mədəniyyəti, xalq nağılları və musiqisi” çoxmillətli mədəniyyət nümunəsi kimi YUNESKO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə Reprezentativ Siyahısına, “Yallı (Köçəri, Tənzərə), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqsləri” isə YUNESKO-nun Təcili Qorunma Siyahısına daxil edilməsi Azərbaycanın daha bir uğurudur.

BMT-nin ixtisaslaşmış təşkilatı olan YUNESKO dünyasının təhsil, elm və mədəniyyət məsələləri sahəsindəki əməkdaşlığın ən böyük hökumətlərərəsə forumudur. YUNESKO irqindən, cinsindən, dilindən və dinindən asılı olmayaraq, bütün xalqlar üçün BMT-nin Nizamnaməsində elan edilmiş ədalətə, qanunçuluğa və insan hüquqlarına, habelə əsas azadlıqlara hamılıqla hörmətin təmin edilməsi naməne xalqların təhsil, elm və mədəniyyət sahəsində əməkdaşlığını genişləndirməklə sülh və

təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsinə yardım göstərməyi qarşısına vəzifə qoyub. Həmin dövrdə başlayaraq, bu gün qədər bura üzv olan dövlətlərin sayı artmışdır. Belə ki, hazırda 200-ə yaxın dövlət YUNESKO-nun üzvüdür. Bu ölkələr sırasında Azərbaycanın da adı və yeri var.

Bu gün Azərbaycanla YUNESKO arasında əlaqələr davamlı şəkildə həyata keçirilir. Bu istiqamətdə Heydər Əliyev Fondunun apardığı məqsəd-yönü löfəliyyətini xüsusi qeyd etməliyik. Azərbaycan maddi və mənəvi ırsinin YUNESKO-nun nadir əsərləri sırasına daxil edilməsi beynəlxalq əməkdaşlığın əsas göstəriciləridir.

Cari ilin 26 noyabr - 1 dekabr tarixlərində Mavrik Respublikasının paytaxtı Port-Luis şəhərində YUNESKO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrsin Qorunması üzrə Hökumətlərərəsi Komitəsinin 13-cü sessiyasında “Dədə Qorqud ırsı: Dastan mədəniyyəti, xalq nağılları və musiqisi” çoxmillətli mədəniyyət nümunəsi kimi YUNESKO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə Reprezentativ Siyahısına, “Yallı (Köçəri, Tənzərə), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqsləri” isə YUNESKO-nun Təcili Qorunma Siyahısına daxil edilməsi Azərbaycanla bu təşkilat arasındakı əməkdaşlığın davamlığını bir daha təsdiqleyir.

YUNESKO ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsində və mədəni ırsimizin qorunması və dünya miqyasında təbliğində əvəzsiz xidmətləri olan Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və ISESCO-nun Xoşməramlı Səfiri xanım Mehriban Əliyevanın dəstəyi ilə “Dədə Qorqud ırsı: Dastan mədəniyyəti, xalq nağılları və musiqisi” adlı çoxmillətli mədəniyyət nümunəsi, kamança hazırlanması və ifaçılıq sənəti, dolma hazırlama və paylaşma ənənəsi, Azərbaycan muğam ifaçılığı, lavaş bişirmə və paylaşma ənənəsi, Lahic mışgərlik sənəti, aşiq sənəti, Novruz bayramı, xalça sənəti, tar ifaçılığı, kəlağayı sənəti UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə Reprezentativ Siyahısın-

da, həmçinin Çovqan - ənənəvi Qarabağ atüstü oyunu və “Yallı (Köçəri, Tənzərə), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqsləri”nin isə UNESCO-nun təcili qorunmaya ehtiyacı olan qeyri-maddi mədəni ırs siyahısında yer almışdır.

Azərbaycan mədəniyyəti növlərindən olan “Dədə Qorqud ırsı: Dastan mədəniyyəti, xalq nağılları və musiqisi” çoxmillətli mədəniyyət nümunəsi kimi YUNESKO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə Reprezentativ Siyahısına, “Yallı (Köçəri, Tənzərə), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqsləri” isə YUNESKO-nun Təcili Qorunma Siyahısına daxil edilməsi qədim el sənətinə, mədəni ırsimizə göstərilən qayğısının bariz nümunəsidir.

Ölkəmizin mədəniyyət həyatında baş veren bu tarixi hadisə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyevin milli-mənəvi dəyerlərimizin qorunmasına, ölkəmizin mədəniyyətinin inkişafına göstərdiyi yüksək dəstəyin və qayğıının nəticəsidir. Hər bir xalqın ən böyük sərvəti onun milli-mənəvi dəyerləri, bu dəyerlərdən formalasən adət-ənənələri, mədəniyyət nümunələridir. Belə dəyerləri özündə ehtiva edən xalq qapısını dünyaya açır və sivilizasiyaların qovuşduğu məkan olaraq, təbliğ etdiyi zəngin ırsı ilə kimliyi və tarixi haqqında geniş təsəvvür yaradır.

Göründüyü kimi, bu gün Azərbaycan müasir həyatımızda dünyaya ineqrasiya etdiyi bir zamanda milli-mənəvi dəyerlərimiz, adət-ənənələrimiz diqqətə çəkilir, ona dövlət tərəfindən xüsusi diqqət və qayğı ayrıılır. Bu münasibət Azərbaycanın dünyada imicinin daha da yüksəlməsinə təsirini göstərməkdədir. Azərbaycanın Birinci Xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun və ISESCO-nun Xoşməramlı Səfiri, Milli Məclisin deputati Mehriban xanım Əliyevanın səyləri sayəsində bu istiqamətdə görülən işlər Azərbaycanın tarixi, onun minilliliklərin kəsiyində yaşanan reallıqları, inkişaf prosesi daha da geniş coğrafi məkanda vüset almaqdadır.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA